

Trimdas publikāciju lasītāji padomju Latvijā

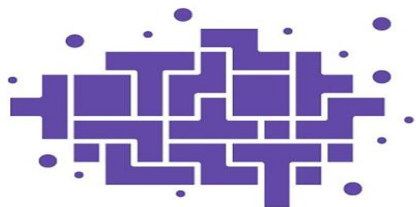
27. starptautiskā zinātniskā konference
Aktuālas problēmas literatūras un kultūras pētniecībā

Viesturs Zanders

10.03.2021

**Dezinformācijas un sazvērestību radītie riski demokrātijai: Latvijas pieredzes
pārlūkošana**

Latvijas Zinātnes padomes projekts, LZP reģistrācijas numurs Nr. Izp-2019/1-0278

FLPP

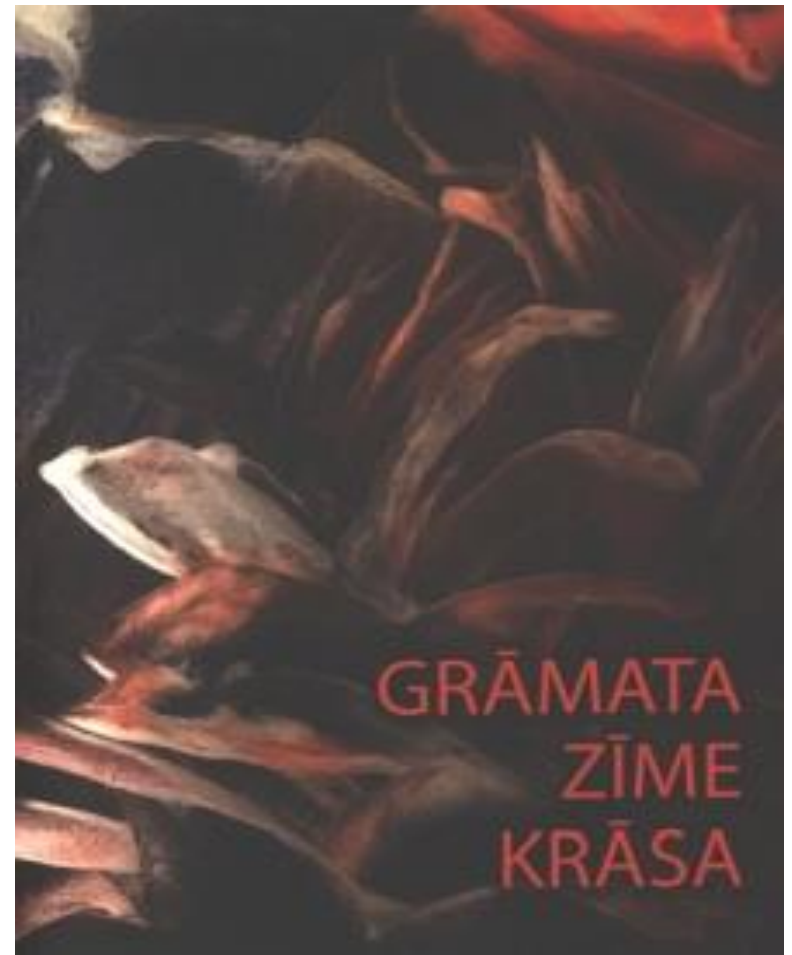
FUNDAMENTĀLIE UN
LIETIŠĀJIE PĒTĪJUMU
PROJEKTI

- Pētījuma aktualitāte / motivācija
- Preses izdevumu atlase un pieejamība
- *Dzimtenes Balss* publikāciju autorība un daži tematiskie aspekti
- Padomju dezinformācijas iespaids un efektivitāte

Lasīšanas vēsture kā būtiska grāmatniecības vēstures izpētes daļa – LNB izdevums (2020)

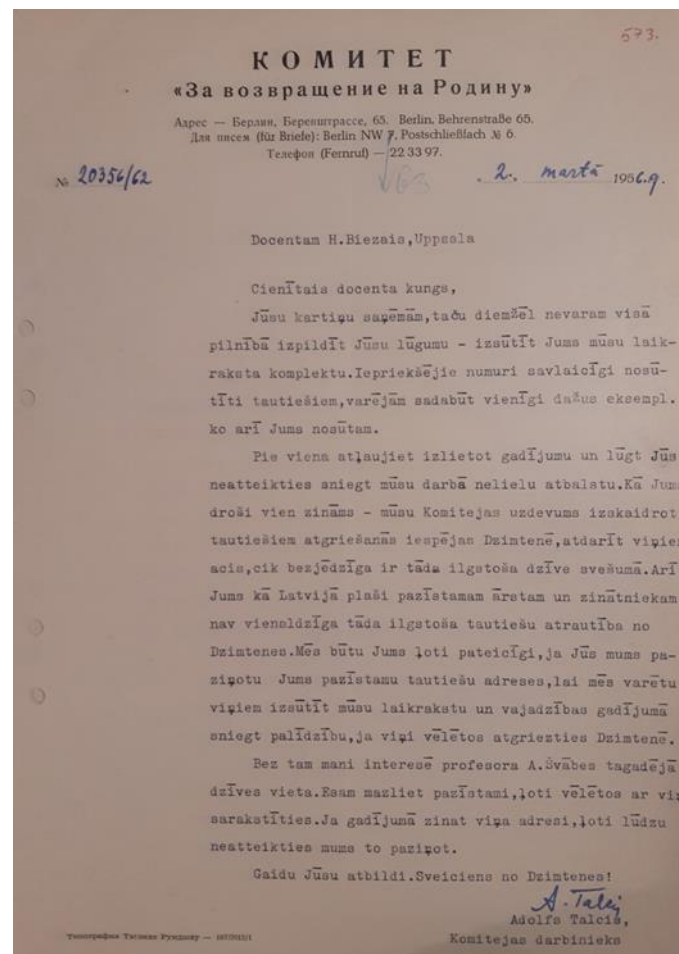
Trimdas izdevumu cenzūrai veltītas Heinriha Stroda un Janas Dreimanes publikācijas (2010, 2019)

daži *atlasīto kritiķu* viedokļi

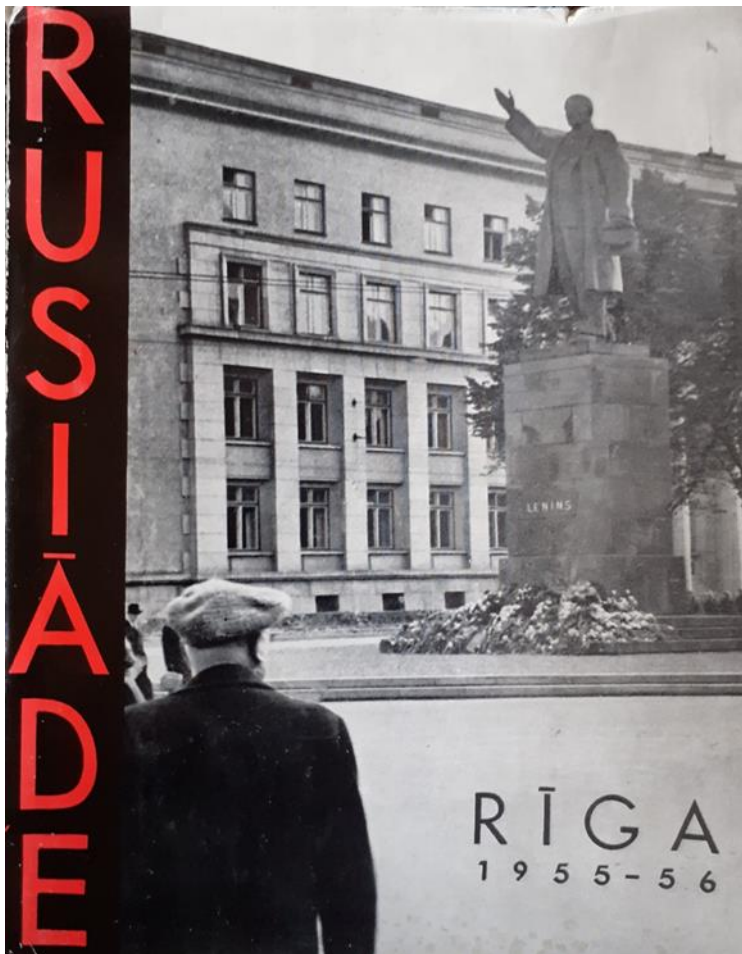
- I. Sokolova. Par kalstošu zaru. *Literatūra un Māksla*, 1958, 12. aprīlī;
- Ē. Sokols. Literārā mantojuma viltotāji. *Literatūra un Māksla*, 1958, 5. jūlijā;
- Ā. Talcis. Veļi, dženitori un sorriji. *Karogs*, 1959, nr. 5, 104-115;
- Ā. Talcis. Globāla mēroga blefs: kurš politikānis slēpjas zem Silvijas Ābeles pseidonīma? *Dzimtenes Balss*, 1962, martā → *Amerikas Latvietis*, 1962, 26. maijā.

Sirēnas lomā Ādolfs Talcis (1904-1983)

Kopenhāgena: LNFS, 1957

Voldemārs Kalpiņš (1916-1995) vs.
Arvīds Peļše (1899-1983)

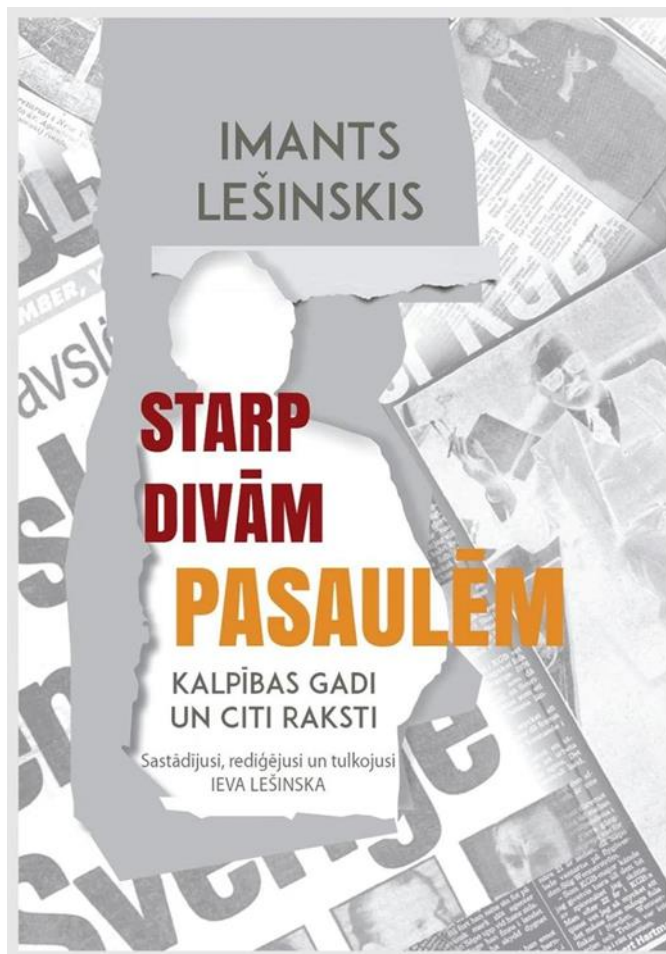

Dzimtenes Balss (1958-1989)

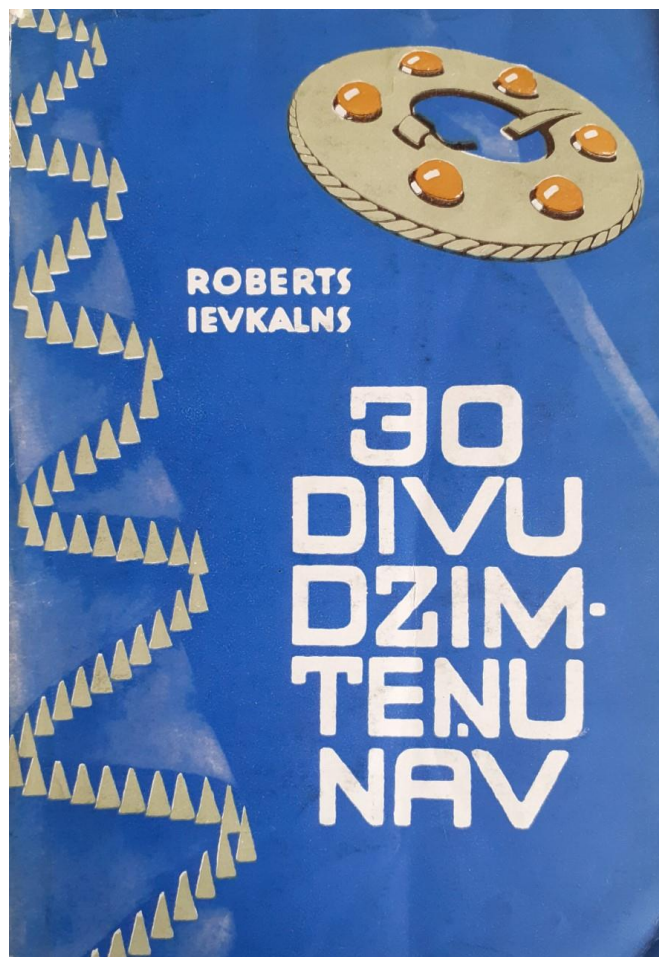
Žurnālista un izlūkdienu darbinieka Imanta Lešinska (1931-1985) skats «no iekšpuses»

Hugo Skrastiņa (1914-1999) izdotsais žurnāls (Vācija → ASV, 1949-1977)

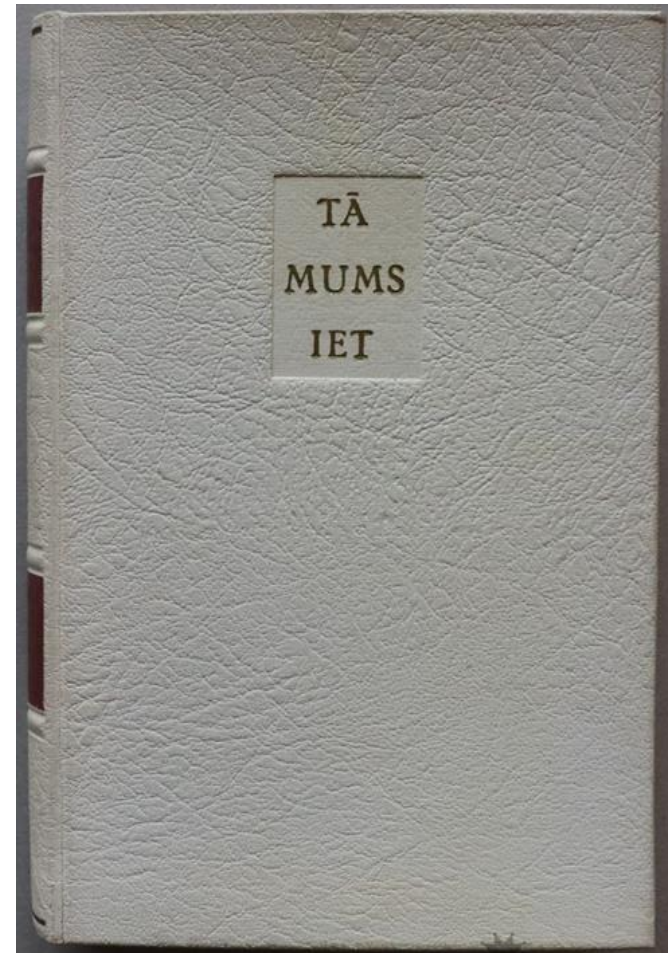
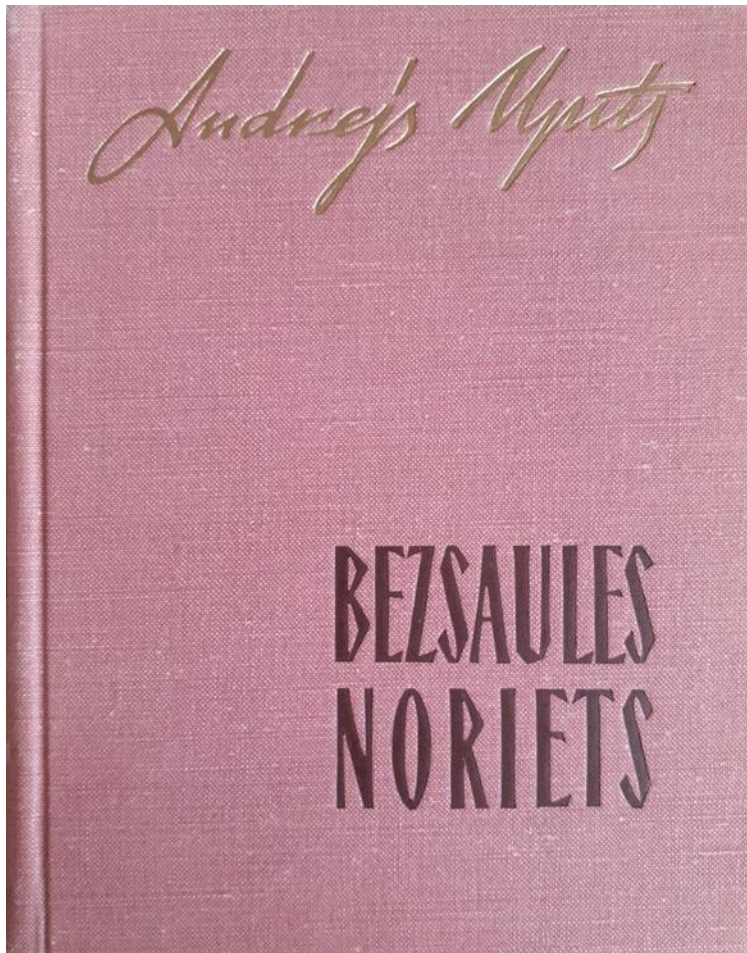

R. Ievkalna = I. Lešinska publikācija (1966)

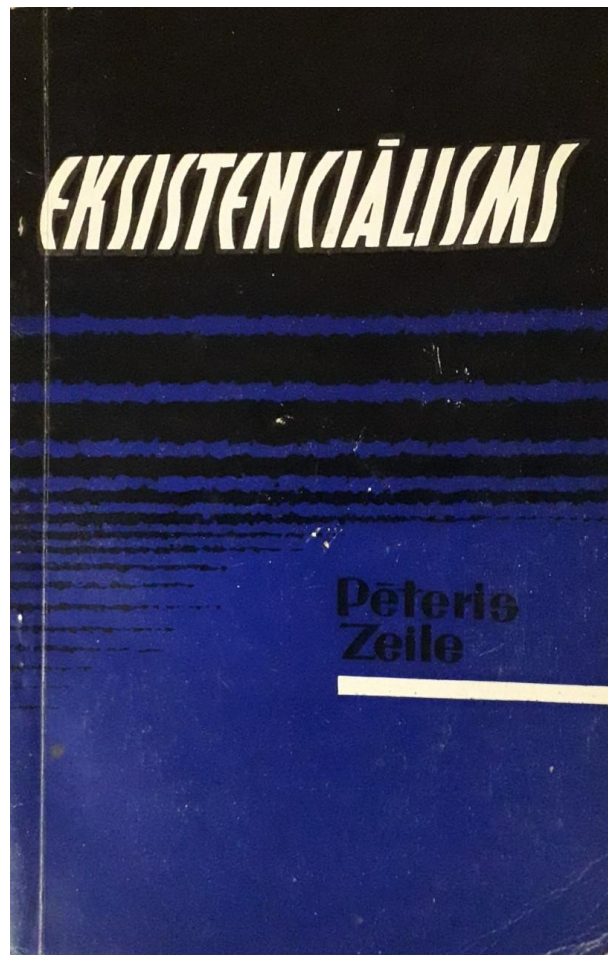

Rīga: Liesma, 1968 / Kopenhāgena: Imanta, 1956

P. Zeile Eksistenciālisms (1969)

LPSR nopelniem bagātās kultūras darbinieces, Galvenās literatūras pārvaldes priekšnieces Austras Lucēvičas (1927-2003) parakstīts dokuments par konfiscēto trimdas izdevumu iznīcināšanu

Начальник Главлита
 Латвийской ССР
 ...*А. Луцевича*... /Луцевич А.А./
 ...*3. сентября*... 1974 года

г. Рига

А К Т 8

Мы, ниже подписавшиеся ст. редактор Главлита Латвийской ССР ЗИЛЕ В. Я. и начальник спецчасти БОГОЛАНОВА В. А. составили настоящий акт в том, что перечисленные в нем материалы, конфискованные из бандеролей, поступивших из-за границы в августе месяце подлежат уничтожению:

1.	<i>8. Dundars, 'Latvijas vēsture' - 1710-1800 g.</i>	<i>1940</i>
2.	<i>Bible</i>	<i>1</i>
3.	<i>4. Saiti, 'Kadē, mači kopā, salikābān-saikān'</i>	<i>1</i>
4.	<i>6. Kārta</i>	<i>16</i>
5.	.....	.....
6.	.....	.....
7.	..... <i>1940</i>	<i>1940</i>
8.	.....	.....
9.	.....	.....
10.	.....	.....
11.	.....	.....
12.	.....	.....

Всего подлежит уничтожению *девяти нацистских* ..... наименований
 в *девяти нацистских* ..... экз.

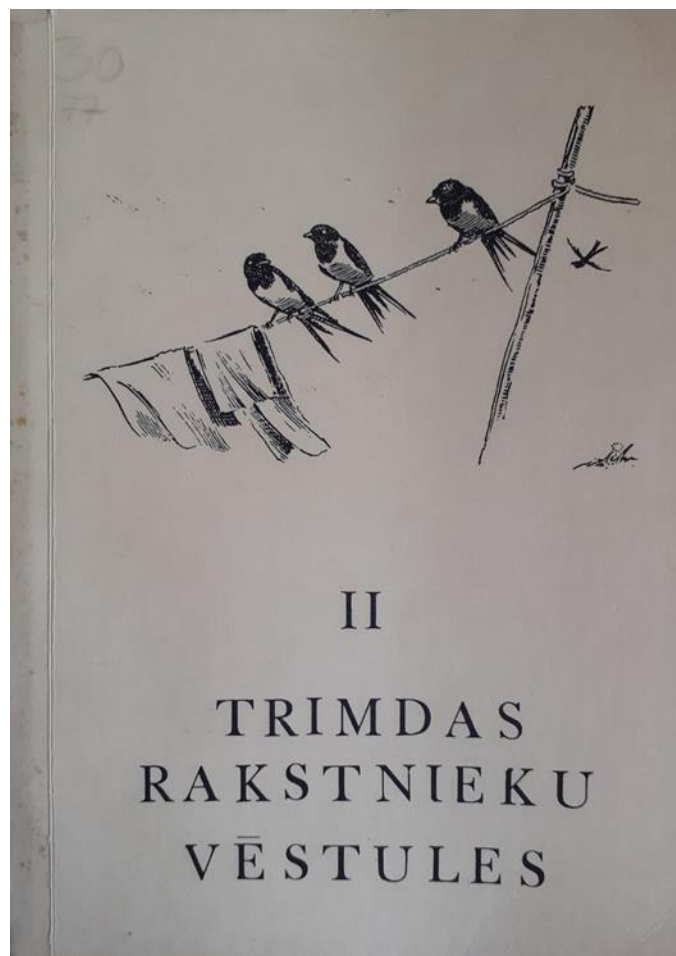
Ст. редактор: *В. Зиле*
 Начальник спецчасти: *В. Боголанова*

(правильность произведений записей в акте проверил
 Ст. редактор: *В. Зиле*)

Документы перед уничтожением сверили с записями в акте и
 подлинность уничтожили путем сожжения.
 " - " 1974 года

Ст. редактор:
 Начальник спецчасти:

Trimdas rakstnieku sarakstes publikācija (1982), kuru tendenciozi izmantojis VDK majors Helmutš Kreicbergs

Ierobežotam lasītāju lokam paredzētie referatīvie izdevumi, kuros atbilstoši padomju ideoloģijai interpretētas trimdas publikācijas

